

Remissyttrande från Södertörns kommunerna över samrådsunderlag E4/E20 Södertäljebron, kapacitetsförstärkning

Trafikverket tar fram en vägplan för kapacitetsförstärkning för E4/E20 mellan trafikplats Moraberg och trafikplats Saltskog. E4/E20 utgör en viktig länk i det svenska vägnätet. Vägen är utpekad som riksintresse för kommunikation och ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet med nationellt och internationellt viktiga vägar. Projektet omfattar en utökning av antal körfält i respektive riktning sträckan E4/E20 från norr om trafikplats Saltskog till trafikplats Moraberg. Planerad byggstart är 2024 och färdig anläggning bedöms till 2027.

Södertörns kommunerna (Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö) har tagit del av samrådsunderlaget och vill härmed lämna följande synpunkter.

Övergripande synpunkter

Södertörns kommunerna har förståelse för att åtgärder på E4/E20 måste genomföras och att motorvägsbroarna över Södertälje kanal är en flaskhals som ger upphov till trängsel och köbildning. Det är dock oroväckande att Trafikverket planerar en åtgärd där konsekvenserna och hanteringen av trafiken på sträckan under byggtiden kommer att likna situationen under brohaveriet 2016. Olyckan 2016 medförde stora störningar för trafiken i såväl Södertälje som för stora delar av Södertörn. Vi har också förståelse för att nödvändigt underhåll måste genomföras men kan samtidigt konstatera att samrådsunderlaget inte ger några närmare beskrivningar om vilka underhållsåtgärderna är eller när i tid de behöver genomföras för att garantera säkerheten på broarna. Både breddningen för att öka kapacitet och underhållsåtgärderna på broarna är båda nödvändiga åtgärder på sikt, men de löser inte grundproblemet dvs sårbarheten med att det bara finns en passage över Södertälje kanal.

I samrådsunderlaget redovisas inga åtgärder som visar på att trafiken under byggtiden kommer hanteras på annorlunda sätt än vad som skedde i samband med trafikolyckan 2016. Södertörns kommunerna anser därför att sårbarhetsfrågan behöver lösas först.

Konsekvenser under byggtiden och fältförsöket

I samrådsunderlaget saknas beskrivning av konsekvenserna för trafiken under byggskedet, vilket vi ser som en stor brist. Det finns en oro för att konsekvenserna för trafiken kommer att likna, eller bli värre än, de som uppstod under brohaveriet 2016 då trafikmängderna idag är större. Dessutom finns en risk att avstängningen denna gång blir längre än 2016.

Södertörns kommunerna ser dessutom med oro på att Trafikverket kommer genomföra ett fältförsök för att studera konsekvenserna av omledningen under byggskedet. Att Trafikverket valt den ovanliga lösningen att göra ett fältförsök visar på att Trafikverket förstår att konsekvenserna under byggskedet kommer att bli svåra. Det är då anmärkningsvärt att samrådsunderlaget inte nämner mer än att det kan bli försämrade framkomlighet periodvis under byggtiden.

Miljöpåverkan

Trafikverket gör i samrådsunderlaget bedömningen att projektet inte medför betydande negativ miljöpåverkan, vilket vi ifrågasätter. Förändringen av trafikflödena till bl a Mälarbron i centrala Södertälje som blir följden av avstängningarna kommer påverka luftkvaliteten negativt. Halterna av NOx och PM10 på båda sidor om Mälarbron överskrider gällande gränsvärden redan med normal trafik. EU-kommissionen driver i ett överträdelseärende att Sverige i ett antal kommuner, där Södertälje är en av de utpekade, ska åtgärda bristande luftkvalitet enligt dom i EU-domstolen med hot om kraftfulla bötesbelopp. Vi kan därför konstatera att det inte är möjligt att genomföra projektet där konsekvensen är en ökning av trafiken under byggtiden. Vi ifrågasätter Trafikverkets val av influensområde för vägplanen som inte berör denna påverkan på luftkvaliteten.

Samordning av åtgärder

Då det planeras flera stora åtgärder på sträckan E4/E20 från Södertälje in mot Stockholm vill Södertörns kommunerna påtala vikten av samordning för att minska konsekvenserna för alla som bor och verkar på Södertörn. Breddningen av motorvägsbroarna måste, om den genomförs, samordnas med andra fysiska åtgärder som påverkar framkomligheten på sträckan som breddningen av Vårbybroarna inom projektet Tvärförbindelse Södertörn, Förbifarten samt även breddningen i Hallunda.

Samverkan under processen

Södertörns kommunerna kan konstatera att Trafikverket identifierat behovet av dialog i kommande planskede med Södertälje kommun, men även dialog med Södertörns kommunerna är viktig att etablera för att säkerställa bland annat den samordning med andra stora investeringsprojekt på Södertörn som nämns ovan då detta projekt har påverkan på hela regionen under byggskedet.

